

Svenska Dagbladet

Ett besök från Kim Jong-Un vore ett tecken på rysk desperation, säger Nordkoreaexpert.

■ Nyheter | Sid 16

Jack Werner: Orkanen minns inte var den dragit förbi, men dess offer får sitt liv förändrat för evigt.

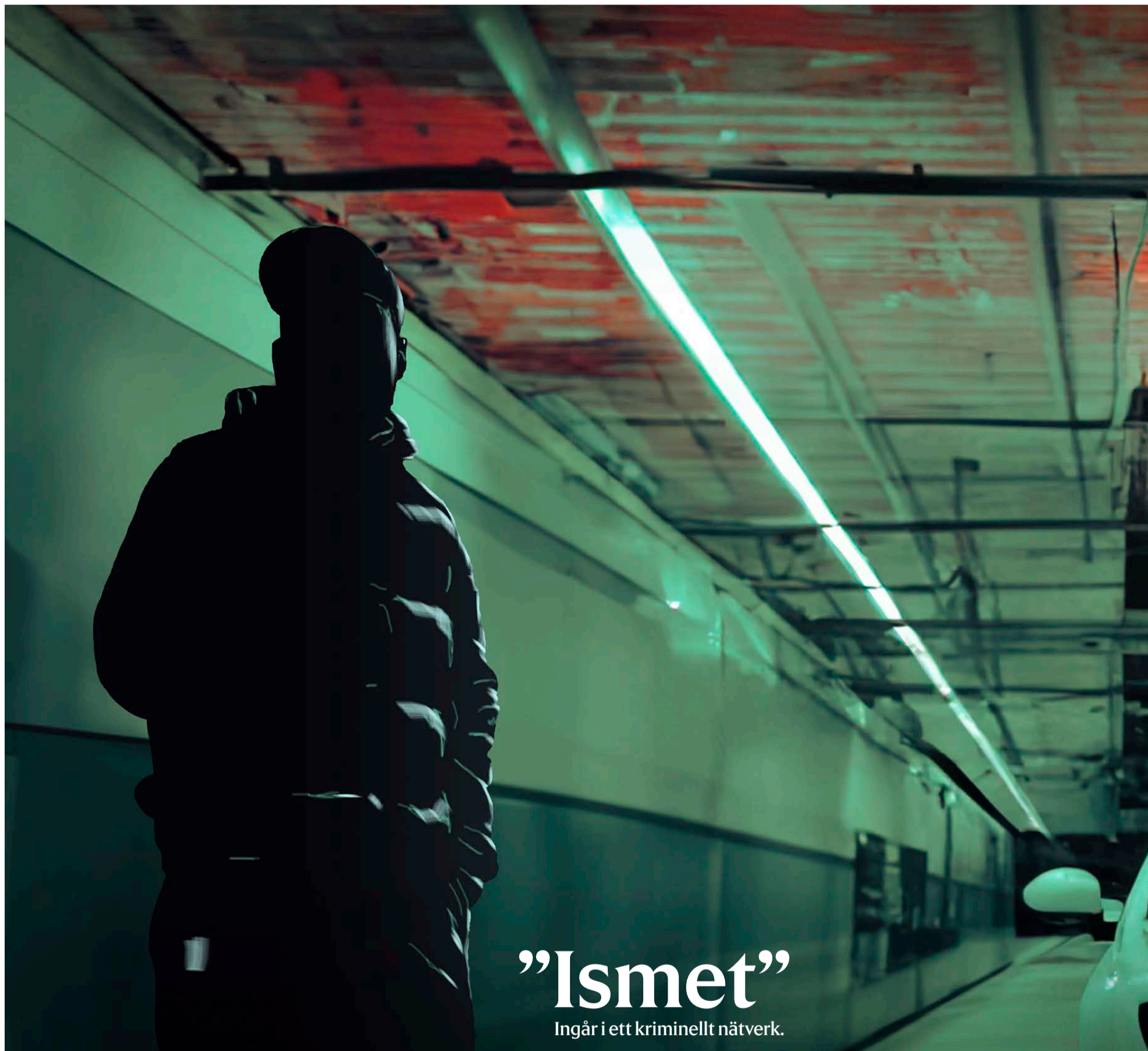
■ Kultur | Sid 25

Ministern om gängens penningtvätt på Spotify: "Allvarliga uppgifter"

■ SvD kan avslöja hur gängkriminella använt Spotify för penningtvätt. Justitieminister Gunnar Strömmer (M) utgår från att musikjätten går till botten med de uppgifter som framkommit. **sid 6-11**

Illustration: Liv Wridell

”Ismet”

Ingår i ett kriminellt nätverk.

Spotify och gängpengarna | Del 1: Musikjätten utnyttjas för penningtvätt

Gängkriminella avslöjar: Vi tvättar pengar på Spotify

SvD kan avslöja att streamingjätten Spotify använts för penningtvätt av kriminella nätverk. För första gången berättar gängkriminella själva om hur brottsvinster tvättats genom att köpa falska lyssningar.

Fakta | Så fungerar Spotifys utbetalningar

- Nära 70 procent av alla pengar som Spotify tjänar betalas ut till dem som äger musikrättigheterna. Den här pengapåsen kallas "royalty pool".
- Någon fast summa per lyssning finns inte. I stället räknas beloppen ut med hjälp av något som kallas "streamshare".
- Förenklat innebär det att en rättighetsinnehavare som stod för en procent av alla streams på en marknad har rätt till en procent av Spotifys royalty pool från samma marknad.
- 2021 betalade Spotify enligt egen uppgift ut 7 miljarder dollar till rättighetsinnehavare.
- Spotify betalar till mellanhänder, exempelvis Stim eller distributörer, som i sin tur administrerar utbetalningarna till artister och låtskrivare. Företaget vill inte svara på hur mycket en lyssning i Sverige ger i snitt.
- SvD beräknar den genomsnittliga utbetalningen för 1 miljon lyssningar i Sverige till omkring 40 000 – 60 000 kronor före skatt. Uppskattningen bygger på siffror från rättsdokument, studier, uttalanden från artister, uppgifter från Stim och Spotify samt samtal med personer med branschkunskap.
- Enligt Spotify går 75-80 procent av ersättningen till dem som äger rättigheterna till inspelningen av musiken, och resten till dem som äger låtskrivarrättigheterna. SvD:s beräkning gäller det totala beloppet för båda dessa kategorier.
- Källor: Mejl till SvD från Spotify, Spotifys sajt Loud and Clear, Stim, domstolshandlingar, samt uppgifter från artister och branschstudier.

"Ismet" är i 30-årsåldern och har sedan tonåren fostrats inom ett av Stockholms mest ökända nätverk. Människorna på illustrationerna föreställer inte verkliga personer. Illustration: Liv Widell

Han jobbar på en av Sveriges hemligaste myndigheter. Johans uppgift på polisens Nationella operativa avdelning, Noa, är att se mönster. Speciellt sådant som inte fångas upp i det dagliga polisarbetet.

Gruppen där Johan jobbar har kartlagt pengaflöden inom den kriminella miljön och vet att bedrägerier blivit en allt större guldgruva för gängen.

Hösten 2021 får analytikerna upp ögonen för Spotify. Rappare knutna till kriminella nätverk har nått stora framgångar med miljontals lyssningar. Flera av dem som toppar listorna är dömda för brott och polisen har börjat leta bevis i låttexter och musikvideor.

Spotify har blivit ett brottsverktyg, tror Johans grupp. De misstänker att gängen tvättar pengar från knarkhandel, rån, bedrägerier och morduppdrag, via plattformen. Det kan handla om mångmiljonbelopp varje år.

Johan, som vill vara anonym på grund av sitt känsliga arbete, får uppdraget att sammanfatta misstankarna. Han sätter sig vid

datorn och börjar skriva ett pm med rubriken "Musikbranschen och möjligheter till penningtvätt".

"Detta bör utredas i detalj", skriver Johan.

Våren 2023 antror Spotify-grundaren Daniel Ek scenen i Los Angeles. På företagseventet Stream on 2023 står han framför en stor skärm med knallblå bakgrund och ger en välrepererad berättelse om sin skapelse.

Siffror som visar streamingjättens ekonomiska betydelse lyser i vitt bakom honom.

– Spotifys utbetalningar till musikindustrin sedan starten närmar sig 40 miljarder dollar, säger Daniel Ek.

Det motsvarar över 400 miljarder kronor. Pengar som har fördelats utifrån hur många lyssningar olika låtar har fått på världens största prenumererade musiktjänst.

– Det gör oss till den enskilt största intäktskällan för hela musikindustrin, fortsätter Daniel Ek.

Men det finns en baksida som han inte nämner.

Två år tidigare kunde musikmagasinet Rolling Stone avslöja att teamet bakom världstjärnan G-Eazy försökte köpa fejkade lyssningar på Spotify. I ett inspelat samtal skröt säljaren om sitt upplägg:

"Vi har knäckt koden och vet hur vi ska manipulera systemet för att nå astronomiska siffror."

I Sverige var rapparen Dani M bland de första som slog larm. Han riktade sig till juryn bakom musikbranschens tyngsta pris Grammis.

"När jag sett folk som köpt streams och listplaceringar få nominering för sitt framgångsår kände jag att det fick vara nog", skrev Dani M på Instagram i december 2019.

P3:s program "Digilistan" pausades kort därefter. Det gick inte längre att lita på siffrorna från aktörer som Spotify.

Jenny Hermanson, Norden-chef för Spotify, slog tillbaka. Till Dagens Nyheter sa hon att inte ens 1 procent av alla streams bedömdes vara falska.

Hon fick också frågan om möjligheten att företaget kunde utnyttjas för penningtvätt.

– Penningtvätt är en kriminell handling. Om vi skulle upptäcka det så skulle vi rapportera det till polisen och arbeta med dem kring det.

Om Spotify hade blivit en del av gängens ekonomi förblev ett frågetecken.

Ingen annan ger musikindustrin så mycket pengar som Spotify, enligt vd:n Daniel Ek. Foto: Skärmdump från Stream on 2023.

SvD kan nu avslöja att kriminella nätverk under flera år har använt Spotify för att tvätta brottsvinster. För första gången berättar gängkriminella själva hur de utnyttjat den svenska streamingjätten.

– Jag kan säga med 100 procents säkerhet att det sker. Jag har själv varit delaktig.

Vi kan kalla honom Ismet. Han är i 30-årsåldern och har sedan tonåren fostrats inom ett av Stockholms mest ökända nätverk. Mord, rån, sprängningar och utpressning finns på deras samvete.

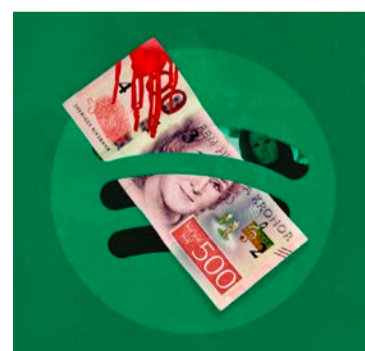
Ismet säger att nätverket började använda Spotify för penningtvätt 2019. Ungefär samtidigt som svensk gangsterrap slog igenom brett och prisades.

– Vi har betalat folk som gjort detta åt oss systematiskt, säger han och beskriver ett av uppläggen.

Det första steget var att omvandla brottspengar till kryptovalutan bitcoin. Det gjorde Ismet och hans medhjälpare genom att kontakta kryptohandlare som tog emot "cash i handen", via grupper på Facebook.

I nästa steg användes kryptovalutan för att betala personer som säljer fejkade lyssningar på Spotify. Säljarna kallar Ismet för "Telegrambottar", eftersom de marknadsförde sina tjänster på appen Telegram.

– Bottarna såg till att vi hamnade på topplistorna, genom att vi skapade högt tryck på en låt. När vi kom in på topplistorna fick vi riktiga streams också, säger Ismet.

Artiklerierie | Spotify och gängpengarna

Ahmed Abdigadir

ahmed.abdigadir@svd.se

Frida Svensson

frida.svensson@svd.se

Erik Wisterberg

erik.wisterberg@svd.se

Nyheter

”Johan”

Analytiker på Noa som kartlägger pengaflöden inom kriminella miljöer.

Spotify har blivit en bankomat för gängen, det säger ”Johan”, analytiker på Noa. Illustration: Liv Widell

När lyssningarna sköt i höjden kom också utbetalningarna från Spotify.

Framgångsrika rappare, med koppling till kriminalitet, hade under den här tiden börjat starta egna skivbolag, dit alla intäkter gick.

I Sverige genererar en miljon lyssningar omkring 40 000–60 000 kronor före skatt, enligt SvD:s beräkning.

Spotify:s ersättning beror på vilket land lyssningarna har skett i, men framförallt om de genererats av gratiskonton eller premiumkonton. Ibland stoppas utbetalningar, om Spotify lyckas upptäcka fusk.

Det finns också en kostnad för att köpa falska lyssningar. Priset per lyssning blir ofta lägre ju fler som köps, ett slags mängdrabatt.

Sammantaget är det svårt att veta exakt hur mycket pengar som bedragarna förlorar längs vägen. Att tvätta pengar innefattar ofta en kostnad, oavsett om det sker via växlingskontor eller digitala plattformar.

Är det här en bra metod för att tvätta pengar?

– Om det är stora volymer så är det värt det. Du gör inte detta om du vill tvätta hundra lax, för då förlorar du för mycket längs vägen. Men om du vill tvätta några kaniner (miljoner) så är det självklart bra, säger Ismet.

Han pekar ut en specifik rappare som nätverket har ”streamat” på. Det är en framgångsrik frontfigur för dagens gangsterrap – med tiotals miljoner lyssningar.

– Jag vill inte sälja ut folk, detta är väldigt känsligt. Det handlar om mer än att köpa streams. Om du är nätverk och vill locka till dig barn och du har en rappare som blir stor så gör det halva jobbet för dig. Det är tjockt bra i rekryteringssyfte.

Han kallar till och med upplägget för ”varumärkesstrategi”.

Inom svensk gangsterrap har det ställts hårda äkthetskrav – du måste leva som du rappar för att inte vara en bluff. Artister har blivit uppbackade av nätverken för att kunna leva upp till äkthetskravet och få ”rygg”, alltså beskydd. Nätverken har då fått använda rapparna för sina egna syften, som penningtvätt. Därför har rappare blivit hårdvaluta i den undre världen.

– 90 procent av de här rapparna är bara på låtsas, de behöver rygg. Då får de back up, och vi får använda dem. Det blir win-win för båda, säger Ismet.

Fyra av varandra oberoende källor från den kriminella miljön bekräftar i samtal med oss att penningtvätt har skett via Spotify. De är från olika nätverk, från olika delar av Stockholm. Vilka upplägg gängen använt sig av har varierat över tid. Pengarna kan komma från knark, bedrägerier eller ersättning för att ha sprängt en fiendes port.

– När ett nätverk köper streams så har du ju bara kriminella pengar att köpa för, säger en av källorna.

Vi har också varit i kontakt med två personer som är aktiva på den svenska rapscenen som säger att det är väldigt vanligt med köpta streams.

– Grabbarna äter (tjänar pengar) på det här fortfarande, så det är känsligt, säger en person som har producerat låtar åt flera profilerade gangsterrappare.

– Det finns fett många som gör det och som inte vill bli upptäckta, säger en annan.

Våra samtal med personer i den kriminella miljön har skett i största hemlighet. Att avslöja information som kan försvåra gängens penningtvätt är farligt, därför har de begärt källskydd.

Klart är att gängen, enligt vittnesmålen, utnyttjat Spotify under flera år.

Företagets egna data, presenterade i en fransk studie från 2023, visar också att just hiphop sticker ut. Rapmusik var överrepresenterad i de falska lyssningar som upptäcktes i Frankrike. Branschfolk som intervjuades sa också att fuskets sannolikt används för att tvätta pengar från brott.

Frågan är: Hur har Spotify agerat?

Det är tidig morgon i Stockholm när vi får träffa Viktor. Ledigt klädd och med en stor vegansk frukostmacka på tallriken berättar han om sitt tidigare jobb – att stoppa fejkade lyssningar på Spotify.

Ett av Spotify:s tidiga vapen var en automatiserad fuskjägare.

– Jag har hört att den brukade kallas ”Bob”, säger Viktor och skrattar till lite.

Bob var ett internt smeknamn bland kollegorna. Programmet skulle automatiskt hitta manipulation och avvikande mönster bland otaliga miljarder lyssningar världen över.

– Problemet har alltid funnits. Det var när skivbolagen blev väldigt arga som Spotify började jobba med detta på allvar.

Viktor heter egentligen något annat och har pratat med SvD under löfte om anonymitet, eftersom Spotify:s interna processer kan vara företagshemligheter. Via Viktor och flera andra tidigare anställda har vi fått en inblick i streamingtjänstens arbete mot bedragarna.

Runt 2018 hade en handfull medarbetare uppdraget. Den skaran har svällt mångdubbelt, enligt våra källor. Metoderna och programmen har också förfinats längs vägen.

Förenklat finns tre saker att titta på, berättar våra källor. Artister, som misstänks boosta

”

Vi har knäckt koden och vet hur vi ska manipulera systemet för att nå astronomiska siffror.

Anonym säljare i inspelat samtal i samband med avslöjandet om att teamet bakom G-Eazy hade försökt köpa fejkade lyssningar på Spotify.

Teamet bakom världsartisten G-Eazy försökte köpa fejkade lyssningar på Spotify. Foto: TT

operativa avdelningen. Men ingen ringde tillbaka.

Det skedde inga fler kontaktförsök från honom.

– Vi brukar aldrig behöva ringa två gånger. Samtidigt hade vi andra mer prioriterade arbetsuppgifter, säger Johan.

Nu har han läst SvD:s granskning. Det är första gången han tar del av vittnesmål där de kriminella själva berättar om hur de gått till väga.

– Spotify har blivit en bankomat för dem. Det finns en direkt koppling till gängen och därför också till det dödliga våldet, säger han.

Spotify har blivit en bankomat för dem. Det finns en direkt koppling till gängen och därför också till det dödliga våldet.

”Johan” som jobbar på Noa kommenterar uppgifterna om pengatvätt som framkommit i SvD:s granskning.

Ekonomisk brottslighet – som bedrägerier och penningtvätt – har blivit en allt viktigare del av gängens verksamhet, enligt en färsk rapport som bland annat polisen och Skatteverket står bakom. Polisen beräknar inte storleken på streamingbedrägerier, men de totala brottsvinsterna från bedrägerier i samhället uppskattades till nästan 6 miljarder kronor förra året.

Som jämförelse beräknades vinsten för narkotikaförsäljning till 2 miljarder.

– Att ha tillgång till sådana summor är direkt systemhotande, eftersom du kan muta i princip vem som helst på olika nivåer i samhället, säger Johan.

Under flera veckor har SvD försökt få en intervju med ansvariga på Spotify. Företaget har valt att via Monica Enqvist, nordisk kommunikationschef, bemöta våra uppgifter via mejl.

”Vi har inga bevis på att pengatvätt förekommit via Spotify”, skriver företaget.

Spotify svarar inte på frågan om de vidtagit åtgärder mot bakgrund av misstänkt penningtvätt, men skriver att de samarbetar med brottsbekämpande myndigheter på olika områden.

Spotify uppger att de inte blivit kontaktade av polisen om penningtvätt, och känner inte till det kontaktförsök som gjordes från Noa hösten 2021.

sina låtar. Spellistor, som används för att dirigera botten trafik till vissa låtar. Och användarkonton som sköter själva ”lyssnandet”. Det sistnämnda är vad Spotify främst fokuserat på under åren då svensk gansterrap började toppa listorna, enligt Viktor.

Användarkontona kan delas upp i gratis-konton och betalda premiumkonton. De senare är attraktiva för bedragare, eftersom lyssningar från dessa ger mycket större utbetalningar.

Enligt våra källor har Spotify trots det främst tagit ned gratiskonton de senaste åren.

– Spotify har inte ekonomiska incitament att radera premiumkonton. Dem tjänar vi ändå pengar på. Dessutom är det väldigt mycket svårare. Det är ändå konton som någon faktiskt har betalat för, vi kan inte bara radera dem, säger Viktor.

Spotify håller inte med om den beskrivningen. Företaget ”upptäcker och åtgärdar artificiella beteenden från såväl gratiskonton som premiumkonton”, uppger de i ett mejl till SvD. Hur stor andel av de avstängda kontona som tillhör den senare kategorin vill de dock inte berätta.

Enligt Viktor har företagets höga chefer vetat om att penningtvätt är ett tänkbart motiv bakom manipulerade streams.

– Jag vet att det har varit känt i ledningsgruppen.

Det har snart gått två år sedan analytikerna på Noa skrev det hemliga pm:et om Spotify och penningtvätt.

SvD har träffat Johan, för att få veta vad som hände sen. Han berättar att han försökte kontakta Spotifys säkerhetschef hösten 2021.

– Jag ringde och lämnade mitt namn till en assistent, och sa att jag ringde från Nationella

Tipsa | Kontakta SvD

■ **Har du mer information?** Tipsa SvD:s granskande reportrar via tipsarsidan.

■ **Det enklaste sättet** att tipsa är genom att mejla. Du når oss på granskning@svd.se

■ **Vi använder** gärna appen Signal för krypterad kommunikation. Du når oss på: +46707887643.

■ **Secure Drop** är en krypterad tjänst för visseblåsare som är enkel att använda, och det säkraste sättet att tipsa oss. Det används i första hand när du har väldigt känslig information som du vill skicka till oss – exempelvis text, bilder, videofilmer eller annan dokumentation.

Företaget beskriver sig som ”marknadsledande” i jakten på artificiella streams med system som upptäcker avvikelser ”innan de når väsentliga nivåer”.

”Vi kan till exempel hålla inne på utbetalningar, justera ned streamingstatistik och helt stänga av användare från plattformen”, skriver Spotify.

Johan säger att SvD:s granskning visar att Spotify måste agera för att försvåra för gängen.

– Polisen kan aldrig utreda bort bedrägeribrotten för de är så omfattande. Därför måste privata och offentliga aktörer arbeta tillsammans. Annars bidrar man till den organiserade brottsligheten.

Fotnot: Spotify vill inte medverka i en intervju med SvD, men har skickat ett uttalande som tillskrivs ”en talesperson”:

”Manipulerade streams är en utmaning för hela branschen och ett problem som Spotify arbetar hårt för att bekämpa. Det är viktigt att känna till att Spotify inte gör några utbetalningar direkt till artister, utan till rättighetsinnehavare och distributörer. Det är lika viktigt att inte missförstå omfattningen av problemet med manipulerade streams. Delvis tack vare att våra utbetalningar inte sker i realtid upptäcker och åtgärdar våra system avvikelser innan de når väsentliga nivåer.

Vi har därtill förbättrat identifieringen av artificiella streams och utvecklat snabbare åtgärder att ta till så fort vi får kännedom om dem. Vi kan till exempel hålla inne på utbetalningar, justera ned streamingstatistik och helt stänga av användare från plattformen. Det finns alltid mer arbete att göra, men våra automatiserade processer och manuella övervakning är marknadsledande – mindre än en procent av alla streams på Spotify har fastställts vara manipulerade. För att inte göra det lättare för någon som försöker manipulera systemet, delar vi inte detaljer om specifika metoder.

Vi är en av få strömningstjänster som i branschstudier publicerar information om våra åtgärder för att bekämpa manipulering av streams. Vi är medlemmar i Music Fights Fraud Alliance där flera aktörer i branschen samarbetar för att motverka bedrägerier på olika plattformar, och vi förser artister med utbildningsmaterial som visar på de skador som manipulering av streams medför.”

ahmed.abdigadir@svd.se
frida.svensson@svd.se
erik.wisterberg@svd.se

Jurist: ”Rubbar förtroendet” Vänd →

”Viktor”

Tidigare medlem i Spotifys fraud-team som bekämpar fusk.

”Viktor” är en av dem som arbetat i Spotifys bedrägeriteam med uppgift att identifiera och bekämpa fusk. Illustration: Liv Widell

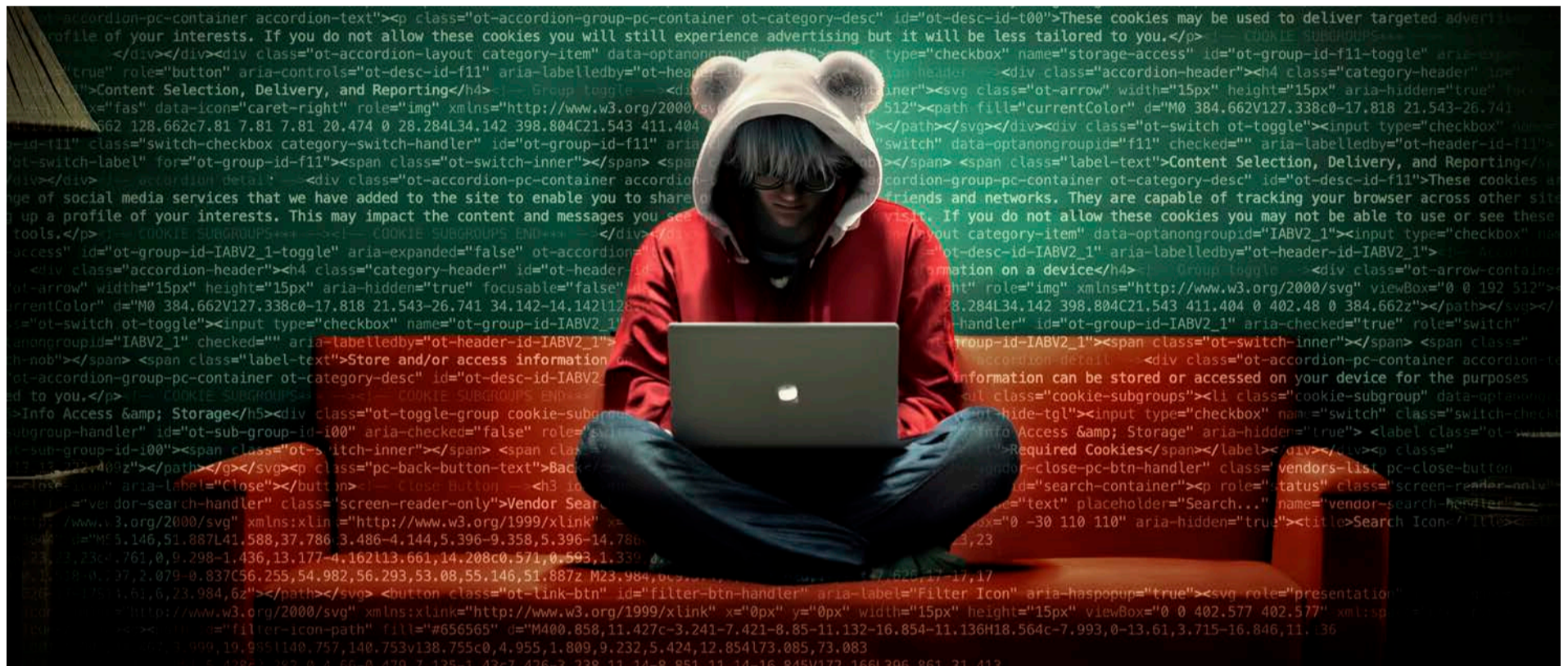
Svenska Dagbladet

Stockholms fotbollförbund skrotar serier för alla barn mellan åtta och tolv år.

■ Sport | Sid 16-17

Romina Pourmokhtari (L) lovar nya satsningar men ger inga besked om Sverige kommer att nå klimatmålen.

■ Nyheter | Sid 12-13

SvD granskar | Spotify och gängbarnerna

”Drip” säger att han sedan 14-årsåldern har försökt lura Spotify med sina programmeringskunskaper. Pojken i illustrationen föreställer inte en verklig person. Illustration: Liv Widell

17-åringen om att blåsa Spotify: ”Gratis pengar”

■ Datanörden ”Drip” påstår att han mjölkar musikkjätten Spotify på 10 000 kronor i månaden med falska lyssningar. sid 8-10

Martin Ahlquist: Spotify kontrar med tafatta försök att skjuta budbäraren.

■ Nyheter | Sid 11

Kontakta SvD ■ Tf chefredaktör och ansvarig utgivare Martin Ahlquist ■ Politisk chefredaktör Tove Lifvendahl ■ Tf redaktionschef och stf ansvarig utgivare Daniel Kederstedt ■ Tf vd Karin Nilsson ■ Växel 08-13 50 00 ■ E-post fornamn.efternamn@svd.se ■ Postadress SvD, 105 17 Stockholm ■ Besöksadress Västra Järnvägsgatan 21, Stockholm ■ Ny prenumeration 08-618 02 20, SvD.se/prenumerera ■ Prenumerations-ärenden 08-618 02 20, SvD.se/kundservice ■ ANNONSERÄ Företag 08-13 50 00 annonsbokning@svd.se ■ Privatannonser 08-13 00 10 privatannonser@svd.se ■ Tryck Bold Printing Stockholm, Jönköping © 2023

Längtar du efter något mer i livet?

- Utbildningar till
- Diplomerad Samtalscoach
- Diplomerad Samtalsterapeut
- Diplomerad ACT/KBT-terapeut
- Diplomerad Organisationskonsult
- Kurser inom personlig utveckling

Stockholm | Lund | Göteborg
www.humanova.com

SvD kom i kontakt med 17-åringen på den krypterade appen Telegram. Foto: Staffan Löwstedt

Spotify och gängpengarna | Del 2: Streamingbedrägerier

17-åringen om att blåsa Spotify: Jag tror inte de kan fånga mig

Han är datanörd och bot-skapare. Sådana som han har blivit hårdvaluta bland svenska gängkriminella. Självsäger "Drip" att han har lyckats förvandla Spotify till en pengamaskin.

Svenska Dagbladet i går.

Fakta | Falsa lyssningar

■ **Falsa lyssningar** kan produceras via streamingfarmar, som använder olika typer av användarkonton.

■ **Bland annat** används egenskapade gratiskonton och premiumkonton som skaffats enbart i syfte att producera lyssningar.

■ **Bedragare** kan också nyttja hackade konton eller konton öppnade med hjälp av stulna eller virtuella kreditkortsuppgifter. Databaser med miljontals lösenord kan också användas som bas för streamingmanipulation.

■ **Ett annat** tillvägagångssätt är "botnets". Det rör sig om att bedragaren tar över datorer eller mobiltelefoner med hjälp av virus, som sedan sköter lyssnandet.

Källa: Study: Stream manipulation 2021, Centre national de la musique.

något som ger lägre utbetalningar från Spotify.

Det andra alternativet handlar istället bara om pengar. Drip berättar att han använder det själv, för att mjölka Spotify varje månad genom falska lyssningar på musik som han har laddat upp. Då styr Drip fejklyssningarna till regioner som ger mer betalt, och använder premiumkonton i mixen.

– Jag tjänar omkring 10 000 kronor i månaden, skriver Drip.

Under 2023 har han expanderat. Numera säljs upplägget även till andra. Metoden bygger på att sprida ut de falska lyssningarna över tid och på olika låtar.

– Om du vill maximera vinsten föreslår jag att du har tre artistkonton. Eftersom det är ett mindre antal streams per dag, över en lång tidsperiod, är det i praktiken omöjligt att upptäcka.

Prisförslaget för en halv miljon lyssningar landar på omkring 6 500 kronor. Drip räknar med att det ska ge en utbetalning på närmare 40 000 kronor.

Summan låter misstänkt hög. I Sverige genererar 1 miljon lyssningar omkring 40 000–60 000 kronor, enligt SvD:s beräkning. Vi har försökt att få Spotify att uttala sig om Drips upplägg.

"Drip" säger sig ha förvandlat Spotify till en pengamaskin. Människan på illustrationen föreställer inte en verklig person.
Illustration: Liv Widell

Företaget skriver i ett mejl att bedragare ofta överdriver sin förmåga. I övrigt har Spotify inte velat kommentera Drips uppgifter eftersom de inte kan "värdera giltigheten" i dem.

Det är naturligtvis svårt för oss att avgöra om Drip överdriver sin förmåga. Men han erbjuder oss en första leverans gratis, för att "bevisa att det fungerar".

Drip avslöjar också ett knep.

Han säger sig kunna se till att en stor andel av lyssningarna sker i Sydkorea, ett land där han upptäckt att Spotifys ersättning är högre. Tidigare medarbetare på Spotify har för SvD bekräftat att Sydkorea har en hög ersättning. SvD har bett Spotify kommentera hur landets ersättning står sig mot genomsnittet, men företaget har avböjt att svara med hänvisning till konkurrensskäl.

När chatten med Drip närmar sig sitt slut föds nya frågor.

Vem är han egentligen? Och om en ensam 17-åring kan lura Spotify, hur många fler gör samma sak?

Redan 2020 hade fejkade lyssningar satt stor press på Spotify. Artister klagade. Medier granskade. Bakom kulisserna bidrog press från stora skivbolag sannolikt till att företaget agerade. I ett konfidentiellt mejl till svenska musikföretag lovades bättring.

"Genom att agera snabbt kan vi förhindra dessa illasinnade aktörer från att påverka våra komplexa royalty-beräkningar", skrev Spotify i mejlet som SvD har tagit del av.

Sedan dess har det gått tre år. Några siffror över hur stora utbetalningar som stoppats på grund av fusk har inte offentliggjorts, enligt SvD:s kartläggning.

Streamingjätten har berättat att över 7 miljarder dollar betalades ut till musikindustrin

Luggen hänger ned över glasögonen. Bedragaren som vi kallar "Drip" har en stor luva i fluffigt teddymaterial på huvudet.

– Jag kom precis från skolan. Det här är något jag gör vid sidan av, säger han.

Han sitter i sitt pojkrum, någonstans i Storbritannien. Sedan 14-årsåldern har Drip försökt lura Spotify med sina programmeringskunskaper, berättar han.

Han skapar bottar, datorprogram som imiterar mänskliga internetanvändare. Steg för steg har Drip kartlagt svagheter i den svenska streamingjättens kontrollsystem.

Målet: Att mjölka Spotify på pengar via falska lyssningar.

– Det är "free money", säger Drip.

SvD har tidigare kunnat avslöja hur kriminella nätverk i Sverige har använt Spotify för att tvätta brottvinster.

I intervjuer med flera nätverkskriminella har SvD fått ett av uppläggen beskrivet i detalj. En källa, som säger sig själv ha utfört penningtvätt via Spotify, pratar specifikt om

hur de använt sig av så kallade "Telegram-bottar".

Smeknamnet syftar på personer som säljer fejkade lyssningar och marknadsför sig på den krypterade appen Telegram. Det är också där vi hittar tonåringen i inledningen av den här texten. Vi utger oss för att vara affärsmän inom musikindustrin, på jakt efter falska lyssningar. Det tar inte många minuter innan Drip nappar på vår förfrågan.

Samtalet sker via Telegrams chatt.

– Yo, could you hook me up with some Spotify streams?

– Yeah man, I'm down.

Drip svarar snabbt. Han erbjuder direkt två olika upplägg.

– Det beror på om du vill ha stora utbetalningar eller många streams för att boosta en artist.

Den som vill ge sken av framgång kan rikta in sig på att köpa många lyssningar, förklarar Drip. För att producera denna typ av fejkstreams brukar gratiskonton ofta användas,

Artikelserie | Spotify och gängpengarna

Ahmed Abdigadir

ahmed.abdigadir@svd.se

Frida Svensson

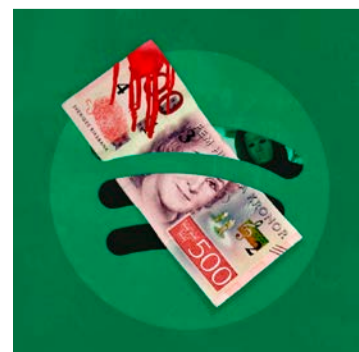
frida.svensson@svd.se

Erik Wisterberg

erik.wisterberg@svd.se

Illustrationer: Liv Widell

liv.widell@svd.se

Nyheter

bara under 2021. De har också uppgett att "mindre än en procent" av lyssningarna fastställt vara falska.

En fransk studie understryker dock att den verkliga omfattningen av streamingbedrägerier är okänt. Enligt Music fights fraud alliance, där Spotify är medlem, kan fusket kosta hundratals miljoner dollar varje år.

Dagens Industri har, med hänvisning till anonyma källor, publicerat uppgifter om att så mycket som 3–4 procent av lyssningarna är manipulerade på ett otillåtet sätt.

Motiven bakom fusket varierar. Det kan handla om att ge sken av framgång. Som SvD visat kan också penningtvätt vara ett motiv.

Men lönar det sig verkligen att köpa fejkstreams? Kostar det inte mer än det ger?

Vi vet att priset per lyssning sjunker ju fler man köper. Från gängmedlemmar har vi fått veta att penningtvätt bara är värt mödan om man har några miljoner att sätta in.

Vi vänder oss till Drip för att få hans bild.

Han vinkar glatt genom sin webbkamera. Drips släta pojkansikte avslöjar direkt att han inte är vuxen. Efter en stund tar han av sig luvan, och rufsar till sin bruna lugg.

Kameran vänds mot en datorskärm.

– Här är programmet som just nu gör lyssningar för en annan kund. Jag har det inställt på Sydkorea, där jag har upptäckt att Spotify betalar mer.

Kan du få det att se ut som att lyssningar kommer från Sverige?

– Ja, självklart. Men utbetalningarna kommer inte att vara lika höga då.

Hur många kunder har du jobbat med?

– Jag har tre just nu som jag jobbar med.

Under det här videosamtalet vet inte Drip att vi är journalister. Vi har utgett oss för att vara affärsmän inom musikindustrin, som vill köpa minst en halv miljon lyssningar som ett test inför en större offensiv. Så kan vi ta del av Drips beskrivning av verksamheten.

Under en kvart flyger tekniska termer genom luften då vi ställer kontrollfrågor, för att få alla detaljer.

– Jag använder massor av IP-adresser, VPN, olika länder, olika konton och olika spellistor. Så blandar jag ihop upp låtarna med riktiga låtar, från kända populära artister.

Han beskriver att han har tillgång till en databas med Spotify-konton. Hur han har kommit över dem vill han inte berätta.

En studie om falska streams visar att hackade konton förekommer i streamingbedrägerier, likväl sådana som betalas av bedragaren. Även konton betalade med stulna eller virtuella kreditkortsuppgifter används.

Drip visar via skärmen hur hans programvara automatiskt loggar in på olika Spotify-konton i var sin flik i webbläsaren. Han säger att han ger en unik IP-adress till varje webbläsarflik. Detta gör att hans dator ser ut att vara hundratals olika som lyssnar.

– Spotify tror att alla streams kommer från olika IP-adresser. Ovanpå det gör jag också geostyrning.

Det innebär att de olika flikarna i webbläsaren kan se ut att "befinna sig" i olika länder. Metoden har Drip förfinat under tre år. Under tiden har han lärt sig hur många fejklyssningar som går att göra per dag utan att bli upptäckt.

– Jag har 250 konton som lyssningarna kommer från. Det blir inte mer än 50 streams per dag och konto, så det ser normalt ut.

Siffrorna ovan skulle innebära att Drip kan uppnå omkring 4,5 miljoner fejklyssningar under ett år. Om han vill nå högre behöver han bara skaffa fler Spotify-konton.

På skärmen visar han upp sina faktiska utbetalningar från Spotify, som kommer via den svenska distributören Amuse.

– Jag brukar få betalt för omkring 70 pro-

Fakta | Så fungerar Spotifys utbetalningar

■ **Nära 70 procent** av alla pengar som Spotify tjänar betalas ut till dem som äger musikerättigheterna. Den här pengapåsen kallas "royalty pool". Någon fast summa per lyssning finns inte. Istället räknas beloppen ut med hjälp av något som kallas "streamshare".

■ **Förenklat innebär** det att en rättighetsinnehavare som stod för en procent av alla streams på en marknad har rätt till en procent av Spotifys royalty pool från samma marknad.

■ **2021 betalade** Spotify enligt egen uppgift ut 7 miljarder dollar till rättighetsinnehavare. Spotify betalar till mellanhänder, exempelvis Stim eller distributörer, som i sin tur administrerar utbetalningarna till artister och låtskrivare. Företaget vill inte svara på hur mycket en lyssning i Sverige ger i snitt.

■ **SvD beräknar** den genomsnittliga utbetalningen för 1 miljon lyssningar i Sverige till omkring 40 000–60 000 kronor före skatt. Uppskattningen bygger på siffror från rättsdokument, studier, uttalanden från artister, uppgifter från Stim och Spotify samt samtal med personer med branschkunskap.

■ **Enligt Spotify** går 75–80 procent av ersättningen till dem som äger rättigheterna till inspelningen av musiken, och resten till dem som äger låtskrivar rättigheterna. SvD:s beräkning gäller det totala beloppet för båda dessa kategorier.

Källor: Mejl till SvD från Spotify, Spotifys sajt Loud and Clear, Stim, domstolshandlingar, samt uppgifter från artister och branschstudier

cent. Spotify visar alla streams utåt, men kanske 30 procent blir ghostade innan de betalar.

Han menar att ungefär en tredjedel av alla falska lyssningar han skapar upptäcks av Spotify. De får han inte betalt för.

Mitt under samtalet bryts plötsligt ljudet.

– Jävla airpods, hörs en kvinnoröst säga.

Det är Drips mamma. Från nedervåningen har hon råkat koppla upp ett par trådlösa hörlurar rakt in i vårt videosamtal.

Några veckor efter vårt möte med Drip kallar Spotify till sig världspresen. Utvalda journalister från hela Europa har bjudits in till huvudkontoret på Regeringsgatan i centrala Stockholm.

– Hoppas att ni njuter av Stockholm. Bättre väder än så här blir det inte, säger Alex Norström till journalisterna.

Han och Gustav Söderström har nyligen utsetts till "co-presidents", under vd:n Daniel Ek. De pratar om hur maskinen Spotify spottar ur sig personifierade musikrekommendationer till över en halv miljard användare, varje dag.

Gustav Söderström får också en fråga om just fejkade lyssningar.

– När det finns ekonomiska incitament kommer folk att försöka sig på manipulation, konstaterar Gustav Söderström.

Han beskriver situationen som ett konstant "whack-a-mole". Det är ett spel på nöjesparke där små djur dyker upp i olika hål och man ska drämna till dem med en klubba.

Spotify är klubban. Mullvadarna är bedragarna, som hela tiden förfinar sina metoder. När en klubbas ned dyker nya upp.

– Folk börjar bli väldigt sofistikerade, säger Gustav Söderström.

Men Spotify, hävdar han, lägger stora resurser på att stoppa bedragarna.

– Jag kan inte bevisa att vi är bäst i klassen, men jag skulle säga att vi är det.

Att Spotify skulle vara bättre än konkurrenter som Apple Music, Amazon Music eller Deezer är ett påstående som är svårt att kontrollera. Klart är att Spotify är störst av dem alla, och därmed gör störst utbetalningar.

Det har blivit dags att berätta sanningen för Drip. Vi skriver till honom att vi är journalister, inte fuskare inom musikbranschen. Drip svarar med en emoji där hjärnan exploderar.

– Okej? Det här hade jag inte väntat mig, skriver han.

Mot löfte om att vi inte avslöjar hans riktiga namn går Drip ändå med på att låta sig intervjuas. Den här gången vill han dock inte synas i kamera, utan låter sig enbart frågas ut via chatten på Telegram.

Själv beskriver sig Drip bara som en pank 17-årig student. Han har inte reflekterat över att kriminella kan använda hans upplägg.

– Jag har aldrig tänkt på var pengarna kommer från.

Vet dina föräldrar om vad du håller på med?

– Ja, de tycker att det är rätt coolt.

Det du håller på med är olagligt.

– Ja, det vet jag att det är.

Vad tänker du om det?

– Alltså, jag tänker att det inte är så mycket pengar för ett mångmiljardbolag att förlora. Jag tror inte heller att de skulle kunna fånga mig.

Varför väljer du att ta risken?

– Det är gratis pengar.

Fotnot: SvD har under flera veckor sökt Spotify för en intervju. Bolaget har valt att svara på frågor via mejl. Spotify har avböjt att kommentera uppgifterna från Drip, med hänvisning till att företaget inte kan "värdera giltigheten" i hans påståenden. En talesperson för Spotify har lämnat följande kommentar:

"Manipulerade streams är en utmaning för hela branschen och ett problem som Spotify arbetar hårt för att bekämpa. Det är viktigt att känna till att Spotify inte gör några utbetalningar direkt till artister, utan till rättighetsinnehavare och distributörer. Det är lika viktigt att inte missförstå omfattningen av problemet med manipulerade streams. Delvis tack vare att våra utbetalningar inte sker i realtid upptäcker och åtgärdar våra system avvikelser innan de når väsentliga nivåer.

Vi har därtill förbättrat identifieringen av artificiella streams och utvecklat snabbare åtgärder att ta till så fort vi får kännedom om dem. Vi kan till exempel hålla inne på utbetalningar, justera ned streamingstatistik och helt stänga av användare från plattformen. Det finns alltid mer arbete att göra, men våra automatiserade processer och manuella övervakning är marknadsledande – mindre än en procent av alla streams på Spotify har fastställts vara manipulerade. För att inte göra det lättare för någon som försöker manipulera systemet, delar vi inte detaljer om specifika metoder.

Vi är en av få strömningstjänster som i branschstudier publicerar information om våra åtgärder för att bekämpa manipulering av streams. Vi är medlemmar i Music fights fraud alliance där flera aktörer i branschen samarbetar för att motverka bedrägerier på olika plattformar, och vi förser artister med utbildningsmaterial som visar på de skador som manipulering av streams medför."

ahmed.abdigadir@svd.se
frida.svensson@svd.se
erik.wisterberg@svd.se

Läs mer

Emil Arvidson: Förödande för Spotify – och hiphopscenen. **Kultur | Sid 24–25**

SvD:s reportrar Erik Wisterberg och Ahmed Abdigadir utgav sig för att vara köpare av falska streams, för att få upplägget beskrivet i detalj. Foto: Staffan Löwstedt

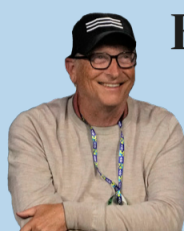
Jag tänker att det inte är så mycket pengar för ett mångmiljardbolag att förlora. Jag tror inte heller att de skulle kunna fånga mig.

"Drip" på frågan hur han känner att de bedrägerier han gör mot Spotify är olagliga.

Svenska Dagbladet

Foto: Aaron Favila/AP

Kan Bill Gates pengar och israelisk teknik lösa klimatomställningen?

■ Nyheter | Sid 26-27

Svenska landslaget är piskat att vinna när man tar sig an Estland i EM-kvalet i fotboll.

■ Sport | Sid 22-25

Foto: Bildbyrå, TT

Spotify och gängpengarna

I lokalen i utkanten av Stockholm stod "hundratals" datorer och spelade låtar på Spotify på repeat. Streamingfarmen ska ha dragit in miljontals kronor årligen. Illustration: Liv Widell

Här lurades Spotify av svensk streamingfarm

■ En anonym lagerlokal i utkanten av Stockholm har dolt ett avancerat bedrägeri mot Spotify. Nyheter | Sid 8-11

Industrisatsning drar till sig gäng

Nya industrier ska ge hundratals nya jobb i norr. I Skellefteå märker man redan av baksidorna med ökad befolkning. De kriminella gängen har etablerat sig i staden.

■ Näringsliv | Sid 4-6

”

Vi har ju hört om svinpesten, men trodde inte den skulle komma till lilla Fagersta.

Winnfried Preuss, jaktledare.

■ Nyheter | Sid 12

96

stridsvagnar i Schweiz kan hamna i Ukrainas händer. Men vägen dit är en politiskt invecklad manöver.

■ Nyheter | Sid 22-23

Kontakta SvD
www.SvD.se

■ Tf chefredaktör och ansvarig utgivare Martin Ahlquist ■ Politisk chefredaktör Tove Lifvendahl ■ Tf redaktionschef och stf ansvarig utgivare Daniel Kederstedt ■ Tf vd Karin Nilsson ■ Växel 08-13 50 00 ■ E-post fornamn.efternamn@svd.se ■ Postadress SvD, 105 17 Stockholm ■ Besöksadress Västra Järnvägsgatan 21, Stockholm ■ Ny prenumeration 08-618 02 20, SvD.se/prenumerera ■ Prenumerationsärenden 08-618 02 20, SvD.se/kundservice ■ ANNONSER Företag 08-13 50 00 annonsbokning@svd.se ■ Privatannonser 08-13 00 10 privatannonser@svd.se ■ Tryck Bold Printing Stockholm, Jönköping © 2023

Louis Bouillot Crémant de Bourgogne Brut | Artnr 7688 | alk 12% | 750ml | 149:- | GIERTZ.SE

Alkohol kan skada din hälsa.

"Lasse" är vd för ett företag, vars lokal har fungerat som en streamingfarm, enligt uppgifter till SvD. Illustrationen föreställer inte en verklig person. Illustration: Liv Widell.

Spotify och gängpengarna | Del 3: Streamingfarmen

Svindeln mot Spotify från en streamingfarm i Stockholm

Nästan 200 kilo knark ligger gömt inne på lagerföretaget när tullen slår till. Kort därefter tipsas polisen om samma företag. Men inget händer. Myndigheterna missar något – ett avancerat bedrägeri mot Spotify.

”Lasse”

Vd för företaget, vars lokal enligt uppgift fungerat som streamingfarm.

Har man en gång känt lukten av hasch är den lätt att känna igen. Söt, men samtidigt stark.

Tullverkets tjänstemän förstår direkt att tipset de fått verkar stämma. Strax före midsommar 2021 slår de till mot lagret i utkanten av Stockholm, som omringas av höga stängsel med taggtråd.

Lokalen är fullbelamrad, lådor överallt. I kartonger märkta med ord som ”Eifel” och ”Lambo” hittar tullen stora mängder cannabis. Sökhunden Atlas spårar upp ännu en gömma i en container. Totalt 190 kilo.

Ecstasy i en blå IKEA-kasse, två miljoner cigaretter och tusentals liter vodka.

För Tullverket blir tillslaget en jackpot. Det står klart att detta inte är ett vanligt lagerföretag.

Vd:n och ägaren förhörs, men det går inte att bevisa att han haft kännedom om knarklagret, så han misstänks inte för brott.

Tullverket upptäcker inte hans hemlighet.

Det pågår en helt annan verksamhet innanför taggtrådsstängslan.

Svenska Dagbladets granskning har visat att streamingjätten Spotify har fungerat som verktyg när gängkriminella har velat tvätta brottsvinster. Källor från nätverken har själva berättat om penningtvätten. Ett upplägg har

varit att köpa lyssningar av personer på nätet vars datorprogram skapar falska streams i stor skala. Rappare som kriminella har köpt streams åt har fått höga lyssnarsiffror, och Spotify har sedan betalat ut vita pengar för de manipulerade spelningarna.

Vi har också intervjuat tonåringen ”Drip”. Han är en av dem som skapar datorprogram – botar – som i stor skala spelar musik som han själv lagt upp på plattformen. På det sättet får han ”gratis pengar” från Spotify, som han uttrycker det. Han säger också att han säljer sina tjänster till andra.

Men bot-skapare och gängkriminella är inte de enda som tagit chansen att svindla Spotify. En välkänd baksida av musikbranschen är fusk med hjälp av ”streamingfarmar”. Det är stora parker av datorer och telefoner som riggats för att spela låtar dygnet runt. Streamingfarmar brukar kopplas ihop med Asien och Afrika – men inte Sverige. Fram tills nu.

Under våren 2023 får vi ta del av ett underrättelseuppslag som blivit liggande hos polisen. Det gäller ett misstänkt bedrägeri.

Enligt tipset ska det finnas ett företag i ett industriområde i östra Stockholm, där ”ett stort gäng datorer står och spelar låtar på repeat från Spotify.”

Publiceringarna av de tidigare delarna i granskningen, onsdag 6/8, samt torsdag 7/8.

Fakta | Falsa lyssningar

- **Falsa lyssningar** kan produceras via streamingfarmar, som använder olika typer av användarkonton.

- **Bland annat** används egenskapade gratiskonton och premiumkonton som skaffats enbart i syfte att producera lyssningar.

- **Bedragare** kan också nyttja hackade konton eller konton öppnade med hjälp av stulna eller virtuella kreditkortsuppgifter. Databaser med miljontals lösenord kan också användas som bas för streamingmanipulation.

- **Ett annat** tillvägagångssätt är ”botnets”. Det rör sig om att bedragaren tar över datorer eller mobiltelefoner med hjälp av virus, som sedan sköter lyssnandet.

Källa: Study: Stream manipulation 2021, Centre national de la musique.

Artiklerierie | Spotify och gängpengarna

Ahmed Abdigadir

ahmed.abdigadir@svd.se

Frida Svensson

frida.svensson@svd.se

Erik Wisterberg

erik.wisterberg@svd.se

Illustrationer: Liv Widell

liv.widell@svd.se

Personer som ingår i kriminella nätverk ska dessutom ha tillgång till företagets lokaler.

Underrättelsen är daterad till november 2021, men polisen har inte agerat på informationen.

– Med rekordskjutningar i Stockholm kan vi inte prioritera alla tips vi får in, säger en polis med insyn i tipset.

Vi åker till företaget som enligt hemsidan är leverantör inom ”tryck, logistik och lager.”

Platsen är ett industriområde dit ingen åker utan att ha ett ärende. En stor stålgrind öppnas och stängs för att släppa in besökare. En kille med keps kör gaffeltruck fram och tillbaka över uppfarten.

I lokalerna har företaget förvarat en stor mängd telefoner och datorer, visar dokument från tingsrätten och Skatteverket.

En man i 50-årsåldern är vd och ensam ägare sedan 2008. Vi kan kalla honom Lasse.

När SvD intervjuat personer som jobbat med Lasse är bilden splittrad – han beskrivs som en trygg affärsman, men också som en entreprenör som tar risker. Han har dessutom funnits på Skatteverkets radar, eftersom företagets namn flera gånger har dykt upp i utredningar om ekobrott.

Förutom att driva sitt företag har Lasse haft ena foten i musikbranschen. Han sitter i bolagsstyrelsen för ett litet skivbolag, men verksamheten har varit på paus sedan en tid tillbaka.

Han har också suttit i styrelsen för ett bolag tillsammans med två kända influencers.

Lasses profildbild på Facebook visar honom själv. Håret är tjockt och mörkt, glasögonen har kraftiga bågar. De flesta av hans inlägg handlar om streams. Han skriver ofta om hur många lyssningar olika låtar på Spotify har fått.

Vi försöker få tag på en tidigare anställd på företaget. Hans namn finns med i tipset till polisen och han påstås vara en av nyckelpersonerna kring farmen.

Vi provar flera mejladresser och dammsuger nätet efter kontaktuppgifter, men inga nummer fungerar. Veckorna går.

Sen ringer ett okänt nummer upp.

– Jag vet exakt vad ni pratar om, för jag jobbad ju där. Det är svenska gubbar som gjort det här, säger den tidigare anställda.

Han arbetade på företaget i flera år, och bekräftar att det funnits en streamingfarm i lokalerna. Vd:n – Lasse – pekas ut.

– Det är han som haft den här affärsidén och haft hundra datorer där. Han lärde upp mig hur man gjorde, men jag har aldrig gjort det själv.

Vi bestämmer en tid för en längre intervju, men efter samtalet gör han sig oanträffbar och försvinner.

Samtidigt kommer vi i kontakt med en person från musikbranschen. Vi säger att vi granskar bedrägerier mot Spotify och frågar om han vet något om att köpa fejkade lyssningar. Då berättar han att han kommit i kontakt med en ”streamingfarm” i Stockholm. Att han har träffat ägaren som mjölkat Spotify på pengar.

Efter ett par kontrollfrågor visar det sig att det är Lasse han träffat. Och att streamingfarmen är samma lagerföretag som vi granskar.

Källan som vi kan kalla Sigge går med på att träffa oss.

Det går inte att se ögonen bakom de svarta solglasögonen. Pannan är glansig, skägget trimmat.

Sigge är en man med lång erfarenhet av den svenska musikscenen.

– Det här är en smutsig bransch. Och då menar jag jättesmutsig.

Han säger att streamingfarmar blivit en del av musikindustrins bakgård – där korruption funnits lika länge som branschen själv.

Han är en av få som har insyn i hur fusket mot Spotify gått till. Ägaren Lasse har själv be-

Nyheter

Musikbranschen är en smutsig bransch, säger "Sigge". Illustrationen föreställer inte en verklig person. Illustration: Liv Widell.

skrivit upplägget för honom under ett möte, berättar han.

– Jag blev ju nyfiken. De visste hur man "fuckade" Spotify och det ville jag också göra, säger Sigge.

Han berättar att Lasse var "stissig" under deras möte.

– Tullverket hade varit där och hittat knark, men de hade missat farmen. Och nu ville han göra sig av med datorerna.

Han säger att Lasse använde sig av 200–300 datorer och mobiltelefoner, som spelat låtar på Spotify i företagets lokaler.

– Det som behövdes var ström, ett stort antal kontantkort, och låtar på Spotify där hela vinsten gick tillbaka till farmen.

Jag blev ju nyfiken. De visste hur man "fuckade" Spotify och det ville jag också göra.

"Sigge", har fått ta del av "Lasses" upplägg för att lura Spotify.

Upplägget har, enligt Sigge, gått ut på att Lasse köpt ett stort antal musikkataloger på nätet. För några tusenlappar fick han loss hela rättigheterna till en katalog med ett tjugotal låtar.

I dag säljer många mindre producenter musik på det här sättet via olika plattformar – billigt, snabbt och i mängd.

Sedan skapades spellistor på Spotify där de köpta låtarna blandades med annan musik, för att undvika upptäckt, berättar Sigge.

– Han pumpade spellistorna och åt hela kakan själv, säger han.

Hur mycket pengar tjänade han på farmen?

– Jag kommer inte ihåg exakt men det var miljoner varje år.

Uppgifterna i polisens tips från 2021 bekräftas alltså av både en tidigare anställd och av Sigge. Men det finns frågetecken. Finns farmen kvar? Hur har pengarna använts? Var Lasse ensam om upplägget eller var fler inblandade?

Det finns en person som sitter på svaren.

Men när SvD söker Lasse för en intervju vill han inte prata.

– Du får mejla mig, jag sitter jättedumt till, säger han över telefon.

Enligt vår information har det pågått en verksamhet med streams på Spotify på företaget. Hur har detta kunnat pågå i dina lokaler?

– Jag har ingen aning om någonting. Du får ursäktas, så får jag ringa sen, tack och hej.

Han lägger på luren. Efter det svarar han varken på mejl eller meddelanden.

Vi besöker företaget ett par veckor senare. Två anställda på parkeringen hjälper oss att få tag i Lasse över telefon. Men när han förstår att det är tidningen som söker honom lägger han på.

Samtidigt uppger källor inom Ekobrottsmyndigheten att Lasse och företaget utreds för annan brottslighet. Det ska handla om storskaliga momsbedrägerier. Bolaget uppger själva i sin senaste årsredovisning att Skatteverket utreder dem för momsfusk.

Åklagaren som uppges hålla i den pågående förundersökningen heter Mårten Hallsten.

Undersöker ni om det pågått illegal streaming på företaget?

– Det kan jag inte kommentera, säger han, och vill heller inte bekräfta om det pågår en förundersökning, säger han.

Stefan Lundberg är jurist och arbetar på Nationellt bedrägericentrum, som är en del av polisens Nationella operativa avdelning. Han var tidigare chefsåklagare på Ekobrottsmyndigheten.

Han har sett det mesta inom ekobrott och

nerera pengar och skapa en bild av framgång.

■ **En streamingfarm** kan vara en fysisk plats med flera datorer och mobiltelefoner som spelar viss musik dygnet runt från olika användarkonton på Spotify. Det kan också handla om en enskild person som använder sina programmeringskunskaper

för att bygga botar som i sin tur används för att få en dator att se ut som flera hundra, och streama viss musik.

■ **2019 skrev** flera stora skivbolag och andra musikjättar under en överenskommelse – "Code of conduct för anti-stream manipulation" – för att stoppa korruptionen inom branschen. Spotify

skrev under överenskommelsen.

■ **I en dokumentär** gjord av amerikanska Vice från 2022 berättar Baltimore-rapparen Chad Focus öppet om hur han använt sig av streamingfarmer och dataprogram (botar) för att nå framgång. "Idag använder alla streamingfarmer. Men jag var en av dem som tidigt började an-

vända det i stor skala", säger han. I samma dokumentär besöker tv-teamet en illegal streamingfarm i en lokal i New York, där flertalet mobiltelefoner användes för att lyssna på viss musik som "kunderna" betalade för.

■ **Svenska artisten** Mange Schmidt köpte 100 000 strömmingar till en av sina låtar på

Spotify. Han ville bevisa hur enkelt det är att köpa streams och berättade om testet en artikel i Dagens Nyheter från 2020.

■ **I en granskning** av Breakit från 2022 lyckades reportrarna köpa 46 000 spelningar på en "låt" de laddat upp på Spotify för bara 500 kronor – och blev verifierade som riktiga artister.

Fakta | Tipsa oss

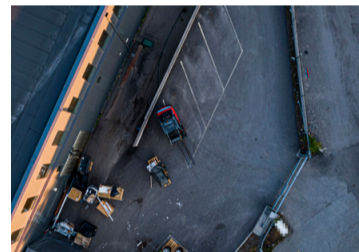
■ **Har du mer information?** Tipsa SvD:s granskande reportrar via tipsarsidan.

■ **Det enklaste sättet** att tipsa är genom att mejla. Du når oss på granskning@svd.se

■ **Vi använder gärna** appen Signal för krypterad kommunikation. Du når oss på: +46707887643

■ **Secure Drop** är en krypterad tjänst för visseblåsare som är enkel att använda, och det säkraste sättet att tipsa oss. Det används i första hand när du har väldigt känslig information som du vill skicka till oss - exempelvis text, bilder, videofilmer eller annan dokumentation. Mer information hittar du här.

[SvD.se/securedrop/](https://svd.se/securedrop/)

Streamingfarmen, som är belägen i en lagerlokal utanför Stockholm ska ha dragit in miljonbelopp årligen. Foto: Tim Aro

Narkotikan som Tullverket hittade i företagets lokaler. Foto: Polisen

"Den här typen av storskaliga datorbedrägerier är oerhört ovanligt i Sverige", säger Stefan Lundberg, jurist på Nationellt bedrägericentrum. Foto: Tim Aro

känner till fenomenet strömningsparker, men inte något svenskt exempel.

– Den här typen av storskaliga datorbedrägerier är oerhört ovanligt i Sverige. Ofta är det en person som lurar en annan person, men här handlar det om att någon lurar ett helt system eller en process, säger Stefan Lundberg.

Han säger att streamingfusket skulle kunna vara ett grovt bedrägeri, där straffskalan är fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

– För att det ska vara straffbart behöver någon lida skada av brottet, och det är ju uppenbart att Spotify drabbas av ekonomisk skada. De är brottsoffret här, säger Lundberg.

Det har gått två år sedan Tullverket slog till med knarkhundar mot lagret i Stockholm.

Inspektörerna hade trampat rakt in i en knarkgömma och det var deras fokus, säger enhetschefen Kristian Johansson på Tullkriminalen Öst. En av de anställda dömdes för grovt narkotikabrott till ett långt fängelsestraff.

– Om vi hade tyckt att något såg konstigt ut hade vi fryst läget och tillkallat polis, säger han.

Hade ni kunnat upptäcka det här?

– Det är jättesvårt för mig att säga. Hur ser en streamingfarm ut? Jag vet inte om det är möjligt att se det på plats.

Spotify har inte velat ställa upp på en intervju med Svenska Dagbladet. Men kommunikationsavdelningen svarar oss via mejl.

"Vi känner inte till denna specifika individ eller händelse, och vi har heller inte blivit kontaktade av brottsbekämpande myndigheter kring ett ärende som motsvarar er beskrivning."

Spotify bedömer att det vore "extremt svårt" för en enskild individ att kringgå Spotifys system och team som bekämpar fusket.

Mindre än en procent av alla streams på Spotify har fastställts vara manipulerade, enligt Spotifys mejlsvar. Företaget beskriver sig som marknadsledande i arbetet mot artificiell streaming, och skriver att man "förbättrat identifieringen av artificiella streams och utvecklat snabbare åtgärder att ta till så fort vi får kännedom om dem."

Det är oklart om streamingfarmen fortfarande är i bruk. I lagerföretagets årsredovisning finns vissa ledtrådar om vad som kan ha hänt. Omsättningen steg från att ha legat stadigt på runt 30 miljoner kronor om året till 170 miljoner kronor 2021.

Det förklaras med att bolaget "sålt och köpt elektronikutrustning i stor skala". Och att man under året, samma år som tullens tillslag, beslutade att lägga ner sin elektronikverksamhet.

Samtidigt gjorde Lasse en vinst på 28 miljoner i sitt holdingbolag, genom att först köpa och sedan sälja företaget som äger lagerfastigheten, vilket framgår av den senaste årsredovisningen.

Enligt vår källa – Sigge – fanns planer på att flytta datorerna och telefonerna från Sverige.

– Han ville bli av med allt efter påhälsningen från tullen, de skulle köra utomlands i stället, säger Sigge.

ahmed.abdigadir@svd.se
frida.svensson@svd.se
erik.wisterberg@svd.se

Fakta | Så går fusket i musikbranschen till

■ **Före Spotify** hade radiostationer och diskjockeys stort inflytande i vilka artister som skulle spelas. "Payola" blev en term som användes för att beskriva betalningen som skedde under bordet för att få vissa artister eller låtar spelade. Att musikbranschen är utsatt för

den typen av korruption är känt sedan länge.

■ **När Spotify** lanserades blev antalet lyssningar på plattformen avgörande för om en artist skulle lyckas eller inte. Streamingfarmer betraktas som ett sätt att lura systemet – för att ge-